Ankenævnet for Forsikring

Den 19. november 2014 blev i sag nr. 85932:

xxxxxx xxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxx xxx
xxxx xxxxxxxxxx

mod

Købstædernes Forsikring GS
Grønningen 1
1270 København K

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har ulykkesforsikring i Købstædernes Forsikring GS. Hun klager ved sin advokat over, at selskabet har afvist at yde ménerstatning efter et ulykkestilfælde den 1/12 2010.

Selskabet har afvist forsikringsdækning med henvisning til, at klagerens gener skyldes en forværring af forudbestående invaliditet, og at ulykken den 1/12 2010 ikke har medført et selvstændigt mén på mindst 5 %.

Det fremgår af sagen, at klageren den 25/9 2007 var udsat for en arbejdsulykke, hvor hun blev overfaldet af en hund. Hun slog i den forbindelse bl.a. ryggen. Hendes ulykkesforsikring trådte i kraft den 1/7 2010, og den anmeldte faldulykke skete den 1/12 2010.

Klagerens advokat har i klageskemaet af 11/3 2014 anført:

> ”Faldt som postmedarbejder pga. glat føre den 1. december 2010. Slog ryg og venstre balle ved faldet.
>
> Arbejdsskadestyrelsen har anerkendt skaden og via … Forsikring erstattet 10 % varigt mén. Købstæderne har afvist dækning med henvisning til forudbestående rygproblemer/forværring af rygproblemer.

Dette er ikke korrekt, idet følgerne af den tidligere arbejdsskade 25. september 2007 (overfaldet af en hund) ikke har lægelig sammenhæng med følgerne efter ulykken 1. december 2010. Der henvises til egen læges brev af 20. august 2013 + journal 26. september 2007. Det kan oplyses, at [klageren] efter ulykken 25. september 2007 var kortvarigt sygemeldt, og at ulykken ikke medførte varige mén.

Hvad vil De konkret opnå hos selskabet? (skal udfyldes)
At følgerne efter ulykken 1. december 2010 anerkendes som dækningsberettiget med 10 % varigt mén."

I brev af 24/3 2014 fra selskabet til nævnet hedder det bl.a.:

"Sikredes police er i kraft den 1. juli 2010.
…

Det fremgår af anmeldelsen, at vores kunde er postbud, og hun under omdeling af post er faldet grundet is på vejen og har slået sig.

Der er tale om en arbejdsskade, og hun har om følgerne uddybet, at hun er kommet til skade med venstre balle og ryggen, og at hun har stærke smerter i ryggen og ben.
…

Arbejdsskadestyrelsen har afgjort, at kunden er berettiget til 10 % mén som følge af denne og den tidligere skade i 2007, og vi minder om, at kunden ikke var forsikret i dette selskab i 2007, hvor den første skade fandt sted.

Både arbejdsskadeforsikringsselskabet og sikredes fagforbund har klaget over afgørelsen, førstnævnte udtrykkeligt fordi det bestrider årsagssammenhæng mellem de anmeldte uheld og de konstaterede gener, og ASK har derfor oversendt sagen til Ankestyrelsen, som d.d. fortsat ikke har truffet afgørelse.

Sagen har derfor været forelagt for vores lægekonsulent, og vi har herefter ved brev fra den 11. marts 2013 afvist, at det anmeldte ulykkestilfælde i sig selv har medført en selvstændigt mén på 5 % eller mere.

Forsikringstagers advokat har gjort indsigelse, og vi har ved brev fra den 16. december 2013 fastholdt afgørelsen.

Vi skal henvise til forsikringsbetingelsernes punkt 27.2.4, hvorefter forsikringen ikke dækker

> *'27.2.4 En før ulykkestilfældet tilstedeværende invaliditet (mén), eller kronisk sygdomslidelse eller forværrelse heraf som følge af ulykkestilfældet.'*

Det er efter en ny gennemgang fortsat vores opfattelse, at vi med rette har afvist, at det anmeldte ulykkestilfælde har medført en selvstændig méngrad på 5 % eller mere.

Vi henviser til, der ved MR-scanningen er påvist en sikker degenerativ ryglidelse, og at det klart fremgår af statusattesten fra [hospitalet], at hun siden 2010 har haft lænderygsmerter med udstråling til begge ben, og dermed altså forud for tegning.

Dertil kommer naturligvis at det fremgår af speciallægeerklæringen, at der er tale om at hendes lænderygsmerter er blevet kroniske og at årsagen hertil er den første arbejdsskade, og at andet ulykkestilfælde alene er en forværring, og altså ikke en årsag.

Afgørelsen fra ASK kan i denne sammenhæng ikke føre til en anden vurdering, idet den udtrykkeligt har opgjort méngraden efter såvel ulykken i 2007 som ulykken i 2010, og vi understreger, dels at ulykken i 2007 er inden tegning af ulykkesforsikringen i dette selskab, og dels, at de gener hun har anmeldt som følger af uheldet i 2010 dels er forud bestående, således lændesmerter med udstråling til benene som er erkendte følger fra uheldet i 2007.

Vi henviser igen til speciallægeerklæringen, hvorefter der fandtes *'forud bestående degenerativ forandring i columna lumbalis med MR-scanning påvist svær facetledartrose og signifikant spinalstenose samt mindre discus prolaps L5/51 ved forud bestående lumboischialgiforme smerte og parese.'*

Vores lægekonsulent vurderer på denne baggrund, at der er tale om en sikker påvist degenerativ ryglidelse, og at der ikke er noget lægeligt belæg for, at de konstaterede gener er udløst af ulykkestilfældet den 1. december 2012. [2010]

Vi fastholder derfor afgørelsen …

Vi er i sagens natur indstillet på at revurdere afgørelsen, når Ankestyrelsen har taget stilling til anken i Arbejdsskadesagen, og beder derfor advokaten tilgodese os med en kopi."

Hertil har klagerens advokat i brev af 25/4 2014 til nævnet bemærket:

"Det fastholdes at skaden fra 2007 var en vridskade i ryggen og at skaden fra 2010 var en faldskade, hvor min klient slog ryggen mod underlaget da hun faldt.

Der er derfor lægeligt set ingen sammenhæng mellem de to skader, jf. læge …'s brev af 13. august 2013 samt journal af 26. september 2007.

Dette forhold bekræftes også af Arbejdsskadestyrelsen og Ankestyrelsen, jf. vedlagte afgørelse af 7.ds...

At Arbejdsskadestyrelsen vurderer et samlet mén på 10 % er uden relevans, da vi ikke kender fordelingen på de enkelte skader. Faktum er, at min klient efter ulykken i 2007 var kortvarigt sygemeldt og derefter intet mærkede til problemer med ryggen, og at hun ikke søgte lægebehandling før ulykken i 2010.

Det kan supplerende oplyses, at min klient intet modtog i erstatning, herunder udbetaling fra egen ulykkesforsikring, som følge af ulykken i 2007."

Af klagerens lægejournal fremgår bl.a. følgende oplysninger:

"26/9 2007.
Henvisning til Fysioterapi
Postbud, i går overfaldet af hund. Bed gennem tøj på hø. arm og på ryg. Ej gået gennem hud. Har dækkende Di-Te. Ved overfald lavet vrid i ryg - nu smerter i ve. side af lænd strålende ud i ben til midt på underben. Ikke vandlad. eller aff. gener. Ikke tidl. gener i ryg. I øvrigt sund og rask, intet medicin.

Obj - Hø. overarm - blåt mærke fortil, ca. 1 kr. stort. Ikke sår, fri bevæg. og nat. sens i arm.
Ryg - ej palp. eller perk. øm over proc. spinosi. Øm ved palp. medialt på ve. balle. Fri bevægelighed til sider, fingergulv 60 cm (stopper pga. jag ned i ve. balle). Ikke skævhed i ryg. Neg. Trendelenburg. Nat. sens og kraft i UE, nat. tå + hælgang, nat. hugsidning. Neg strakt ben test (strammer i lænd, men ingen udstråling til ben). Nat. achilles og patella reflekser. Svagt, men nat. plantarrespons.

Muskulære gener/iskias? Ikke mistanke om diskusprolaps. Anbefales bevægelse til smertegrænse. Forsøger med Ibumetin 400 mg x 3
Får henv. til fys. mhp. massage og evt. øvelser. Fornyet lægekontakt ved akut forvær. eller mangl. bedring efter 1-2 uger.
…

10/10 2007.
Lægeerklæring om uarbejdsdygtighed
L02 Sympt/klage fra ryg
2 uger pga. arbejdsskade.
…

28/2 2011. Forundersøgelse.
54-årig kvinde henvender sig mhp. vurdering af lænderygsmerter og bensmerter.
I september 2007 blev patienten under arbejde som postbud angrebet af en schæferhund. Hunden sprang op ryggen af patienten, som fik forvridning i lænden.
Efterfølgende havde patienten lænderygsmerter med udstråling ned i venstre ben, hun havde også fornemmelser af nedsat kraft over venstre ankelled.
Efter nogle måneder fik patienten også smerteudstråling ned i højre ben. Der er føleforstyrrelser i begge ben og patienten har fortsat fornemmelse af kraftnedsættelse over venstre ankelled. Ingen sphinctersymptomer. December 2010 havde patienten faldtraume pga. glatføre. Uheldet skete under arbejde som postbud. Efterfølgende havde patienten forværring af både lænderygsmerter og bensmerter.
Begge ulykkestilfælde er anmeldt til Arbejdsskadestyrelsen. Der foreligger endnu ikke afgørelse i sagen.
Patienten har fået behandling med kiropraktik og fysioterapi uden overbevisende effekt. Patienten tager smertestillende ved behov. Patienten er postbud, hun har været sygemeldt siden den 09.12.2010.

Objektivt
Gangen normal.
Bækkenet i balance. Let indskrænket bevægelighed ved foroverbøjning.
Patienten kan stå på hæle og tæer og gå ned i hugsiddende.
Normal sensibilitet på begge underekstremiteter. Normale fodpulse. Fri bevægelighed i hofte- og knæled. Normale patellar- og akillesreflekser. Positiv Lasegue på højre side ved 60 grader. Negativ Lasegue på venstre side.
MR-skanning af columna lumbalis har vist spondylolistese L4/L5 medførende spinalstenose og snævre højre foramen på niveauet. Endvidere har patienten venstresidig L5-prolaps. Der bestilles i dag røntgen af columna lumbalis mhp. graden af instabilitet L4/L5.
Røntgen af columna lumbalis viser ingen tegn på øget instabilitet L4/L5 i forhold til MR-skanningen. Heller ingen tegn på arkolyse.
Patientens hovedproblem er helt klart bensmerter. Gangdistancen er reduceret til en km. Operativt tilbud til patienten vil være dekompression ud for L4-diskus samt fjernelse af vens-

tresidig L5-prolaps. Patienten informeres om indgrebet inkl. risici i form af infektion, hæmatom, nerveskade og manglende bedring. Hun accepterer indgrebet.
…

11/3 2011. Epikrise.
54-årig kvinde indlægges til operation for spinal stenose i lænden. Siden sept. 2007 har pt. haft problemer med lænderygsmerter med udstråling ned i begge ben. Forværring efter faldtraume i dec. 2010.
MR-skanning har vist spinal stenose ud for L4-discus og snævre forhold omkring højre S1-rod. Der foretages dekompression på niveauerne.
Indikation: Ryg-, og bensmerter, hvor der ved radiologisk og klinisk undersøgelse findes operationskrævende forsnævring af rygmarvskanalen i lænden (spinalstenose).
Præoperativ information: Patienten har været til undersøgelse ved speciallæge og har modtaget information om sygdommen, alternative behandlingsmuligheder, operation, postoperativt forløb, pleje og træning. Patienten har fået udleveret grundig skriftlig information om forholdsregler de første måneder, og der kan forventes genoptagelse af eventuelt arbejde cirka 6-8 uger efter operationen.
Operation: I fuld anæstesi foretages ovenstående indgreb.
Postoperativt forløb: Ukompliceret.
…

28/3 2011. Statusattest.
Det drejer sig om en 54-årig kvinde, som gennem de sidste 3½ år har haft problemer med lænderygsmerter med udstråling ned i begge ben.
MR-skanning af lænderyggen har vist forsnævring i rygmarvskanalen og ledskred mellem den 4. og 5. lændehvirvel samt venstresidig discusprolaps svarende til discus mellem den 5. lændehvirvel og korsbenet.
Den 09.03.2011 får pt. foretaget rygoperation med frilægning af nervestrukturerne ud for den 4. discus og fjernelse af discusprolaps svarende til den 5. discus i lænderyggen. Forløbet ukompliceret.
Pt. skal aflaste ryggen den første måned efter operationen. Herefter skal pt. starte genoptræning.
Forventet sygemelding er således 6-8 uger efter operationen.
Pt. kan formentlig vende tilbage til sit hidtidige arbejde som postarbejder."

I neurologisk speciallægeerklæring af 10/11 2011, indhentet af Arbejdsskadestyrelsen, hedder det:

"I overensstemmelse med vedlagte akter og mit kendskab til patienten, beskriver [klageren] kronisk ischialgi venstre som arbejdsskade i 2007, ny arbejdsskade den 1.12.2010 med et fald på isglat vej under sit arbejde som postbud. Siden bilat. ischialgiforme smerter med paræstesier i højre UE på dermatom L5 samt på venstre forfod. Forværring af symptomerne efter det nye traume i kontralateral venstre ben og bilat. smerter.
[Klageren] beskriver forværring af symptomer i siddende position og en latent parese i venstre forfod efter 1/2 dags arbejde. [Klageren] har efter den nye arbejdsskade søgt egen læge, der er forsøgt behandling med kiropraktik, akupunktur og massage uden effekt.
…

Konklusion:
55-årig kvinde med arbejdsskade den 1.12.2010 ved forud bestående degenerativ forandring i columna lumbalis med MR-skanning påvist svær facetledsartrose og signifikant spinal-

stenose samt mindre discus prolaps L5/S1 ved forud bestående lumboischialgiforme smerte og parese dermatom L5 venstre som er bedret efter ortopædkirurgisk operation på … Privathospital i marts 2011. Postoperativ fortsat kroniske lænderygsmerter med ischialgiforme smerter højre uden neurologisk påvirkning ved betydelig indskrænket lumbal bevægelighed ved ekstension og fleksion uden bedring af konservativ terapi. Symptomerne ses som kroniske og varige uden mulighed for restitutio ad integrum.
Pt. vil ikke fremover kunne varetage rygbelastende arbejde, skal kunne variere arbejdsstillingerne i eget tempo og der er fortsat behov for rygtræning."

Arbejdsskadestyrelsen har i en afgørelse af 19/1 2012 i arbejdsskadesagen bl.a. udtalt:

"Afgørelser og beslutninger
Ulykken den 1. december 2010 er anerkendt som arbejdsskade.
Du får 67.193 kroner i godtgørelse for varigt mén (10 procent).
Afgørelsen om mén er fælles for denne sag og sagen ... Der udbetales derfor en samlet godtgørelse for skaderne.
…
Vi fortsætter behandlingen af sagen for så vidt angår spørgsmålet om tab af erhvervsevne.
…
Anerkendelse
Afgørelse
Vi har anerkendt den anmeldte ulykke som en arbejdsskade efter arbejdsskadeloven.

Begrundelse
Du har under dit arbejde ved … været udsat for en ulykke. Vi vurderer, at skaden i form af diskusprolaps er forårsaget af, at du faldt og ramte ned på venstre balle og ryg.

Varigt mén
Afgørelse
Vi vurderer, at dit mén efter arbejdsskaden er 10 procent. Det betyder, at du vil få udbetalt en godtgørelse for varigt mén på 67.193 kroner.
…
Begrundelse
Vi har fastsat dit samlede varige mén efter vores vejledende méntabel.
Efter punkt B.1.3.3 vurderes følger efter forvridninger, diskusprolaps, brud og belastningsskader med lette, daglige rygsmerter med udstrålende bensmerter, uden eller med let bevægeindskrænkning, til 10 procent.
Du har i dag følger i form af lette daglige smerter med udstråling til højre ben medførende hyppig vandladning og let bevægeindskrænkning. Vi har fastsat dit samlede varige mén for skaden den 25. september 2007 og 1. december 2010 til 10 procent, da dine samlede gener svarer til punktet i méntabellen."

I brev fra klagerens egen læge af 20/8 2013 er anført:

"Ang. [klageren]
Det attesteres hermed, at ovennævnte den 25/9-2007 på arbejde - bliver overfaldet af hund. Pådrog sig bid samt smerter i lænden. Var sygemeldt i kortere tid - og startede arbejde igen 19/10-2007.
Fra denne dato - og frem til NÆSTE skadedato 01/12-2010 foreligger der ingen notater i journalen internt såvel som externt - der omhandler ryg/lændesmerter.
Der findes således lægeligt set ingen sammenhæng mellem de 2 skademekanismer."

I Arbejdsskadestyrelsens afgørelse af 7/4 2014 vedrørende klagerens erhvervsevnetab hedder det bl.a.:

"Afgørelser og beslutninger
Du har stadig ikke ret til erstatning for tab af erhvervsevne.
…

Sagens oplysninger
Du har bedt om genoptagelse af din 02 sag da du er tilkendt fleksjob.
Vi har tidligere behandlet din sag vedrørende tab af erhvervsevne og vurderet, at du ikke havde ret til erstatning for tab af erhvervsevne som følge af ulykken den 25. september 2007.
Vi lagde vægt på, at du genoptog dit arbejde og ikke havde væsentlig fravær på grund af ryggener. Først ved ulykken i 2010 blev du sygemeldt i længere tid og kunne ikke fortsætte inden for samme erhverv.
Ankestyrelsen har vurderet, at dine ryggener først blev varige efter ulykken i 2010. Det anføres endvidere, at du har en konkurrerende lidelse i form af spinalstenose. Dit mén er fastsat til 5 procent.
Du har nu bedt om genoptagelse, idet du er tilkendt fleksjob fra september 2012.

Tab af erhvervsevne
Afgørelse
Din erhvervsevne er stadig nedsat med mindre end 15 procent. Det betyder, at du ikke kan få erstatning for tab af erhvervsevne på grund af arbejdsskaden.

Begrundelse
…
Vi har lagt vægt på, at følgerne efter ulykken den 25. september 2007 var beskedne og ikke medførte varige gener. Du genoptog dit arbejde og fastholdt det frem til 2010, hvor du er udsat for endnu en ulykke.
Det forhold, at du nu er tilkendt fleksjob kan således ikke tilskrives skaden i 2007 og du har ikke ret til erstatning for tab af erhvervsevne i denne sag.
Spørgsmålet om tab af erhvervsevne behandles fortsat i din 03 sag, der vedrører ulykken i 2010."

Forsikringsbetingelserne indeholder bl.a. følgende bestemmelser:

"27.1 Hvilke skader er dækket
27.1.1 Direkte følger af ulykkestilfælde. Ved ulykkestilfælde forstås en pludselig hændelse, der forårsager varige mén eller død…
…

27.2 Hvilke skader er ikke dækket
Ulykkesforsikringen dækker ikke
…
27.2.4 En før ulykkestilfældet tilstedeværende invaliditet (mén), eller kronisk sygdomslidelse eller forværrelse heraf som følge af ulykkestilfældet."

8. 85932

Nævnet udtaler:
Af speciallægeerklæringen af 10/11 2011 fremgår, at klageren forud for arbejdsskaden den 1/12 2010 havde en degenerativ forandring i columna lumbalis. En MR-skanning i starten af 2011 påviste svær facetledsartrose og signifikant spinalstenose samt en mindre diskusprolaps, hvilket tillige fremgår af hospitalets journal af 28/3 2011. Klageren fik den 9/3 2011 foretaget en rygoperation med frilægning af nervestrukturen ud for 4. diskus og fjernelse af diskusprolapsen.

Arbejdsskadestyrelsen har i en afgørelse af 19/1 2012 i arbejdsskadesagen fastsat klagerens samlede varige mén som følge af både skaden den 25/9 2007 og skaden den 1/12 2010 til 10 %. Arbejdsskadestyrelsen har vurderet, at skaden i form af diskusprolaps er forårsaget ved, at klageren faldt og ramte ned på balle og ryg den 1/12 2010. Arbejdsskadestyrelsens afgørelse er indbragt for Ankestyrelsen.

Af forsikringsbetingelsernes punkt 27.2.4 fremgår, at forsikringen ikke dækker forudbestående invaliditet (mén), eller kronisk sygdomslidelse eller forværrelse heraf som følge af ulykkestilfældet. Den ménerstatning, som klageren har krav på efter ulykkestilfældet den 1/12 2010, er således alene en erstatning for den del af det samlede mén, der kan henføres til ulykkestilfældet, og som ikke har årsag i forudbestående lidelser.

Nævnet finder, at klageren ikke på det foreliggende grundlag har bevist, at ulykkestilfældet den 1/12 2010 i sig selv har medført et mén på 5 % eller derover. Nævnet har lagt vægt på det oplyste om klagerens forudbestående ryglidelser.

Nævnet har noteret sig, at selskabet har tilbudt at revurdere sagen, når afgørelsen fra Ankestyrelsen foreligger.

9. 85932

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Svend Bjerg Hansen

Udskriftens rigtighed bekræftes

Carsten Sennels